

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان
 معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)
 دانشکده پزشکی (گروه علوم تشریح)
 دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پزشکی
 طرح درس

نام درس: تشریح اسکلتی عضلانی تعداد و نوع واحد: ۲/۴ رشته تحصیلی: پزشکی سال تحصیلی: ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ مدرس: دکتر احمد شبانی زاده، دکتر زهرا تقی پور و دکتر عبدالرضا بابایی
 مدت زمان ارائه درس: ۱۳ هفته مقطع تحصیلی: دکتری حرفه‌ای دانشجویان: پزشکی ۹۹ محل برگزاری: دانشکده پزشکی
 قلب و عروق نیمسال تحصیلی: اول شماره درس: پیشنهاد: علوم تشریح

هدف کلی درس: آناتومی کاربردی دستگاه اسکلتی عضلانی

اهداف کلی:

- ۱- آشنایی با استخوانهای اندام و نکات بالینی و رادیولوژیک
- ۲- شناسایی عضلات اندام و آشنایی با نکات مهم بالینی آنها
- ۳- آشنایی با عروق و اعصاب اندام و نکات مهم بالینی آنها
- ۴- شناخت حرکات اندام در مفاصل مختلف
- ۵- آشنایی با نحوه تکوین سیستم اسکلتی عضلانی

اهداف جزئی و رفتاری:

جلسه شماره	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجویان	نحوه ارزشیابی
۱	آناتومی استخوانها و مفاصل اندام	آشنایی با: ۱- استخوانهای ترقوه، کتف، بازو، رادیوس و اولنا ۲- نکات مهم بالینی و رادیولوژیک	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در	تئوری و عملی

		فوقانی							پرسش و پاسخ	
۲		آناتومی استخوانها و مفاصل اندام فوقانی	۱- استخوانهای دست ۲- مفاصل و حرکات اندام فوقانی و رباطهای تقویت کننده آنها ۳- نکات مهم بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی	
۳		آناتومی بافت نرم اندام فوقانی	۱- فاسیای سطحی و عمقی، سپتومهای بین عضلانی و رتیناکولوم ۲- ساختار آناتومیک و عملکرد عضلات کمر بند شانه و بازو شامل عضلات سینه ای بزرگ، سینه ای کوچک، زیر ترقوه ای، دوزنقه ای، بالا برنده کتف متوازی الاضلاع بزرگ و کوچک، دلتوئید، پهن پستی، فوق خاری، تحت خاری، تحت کتفی، ترس ماژور، ترس مینور، کوراکوبراکیالیس، دوسر بازویی، بازویی، سه سر بازویی ۳- نکات مهم بالینی ۴- حفره زیر بغل و جدار قدامی، خلفی، داخلی و خارجی آن ۵- بررسی اجمالی محتویات حفره زیر بغل شامل شبکه عصبی بازویی و شریان و ورید زیر بغلی ۶- بررسی اجمالی عروق و اعصاب بازو	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی	
۴		آناتومی بافت نرم اندام فوقانی	۱- ساختار آناتومیک و عملکرد ساعد و دست شامل عضلات طبقه سطحی، میانی و عمقی قدام ساعد، عضلات طبقه سطحی و عمقی خلف ساعد ۲- عضلات منطقه تنار و هیپوتنار، عضلات بین استخوانی و عضله اداکتور شست ۳- بررسی اجمالی عروق و اعصاب قدام و خلف ساعد ۴- بررسی اجمالی عروق و اعصاب دست ۵- حفره آرنج، جدارها و محتویات آن ۶- انفیه دان تشریحی، جدارها و محتویات آن	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی	

۵		آناتومی عروق اندام فوقانی	۱- قوس شریانی ائورت و شاخه های آن ۲- شریان ساب کلاوین و مسیر و مجاورات آن ۳- شریان زیر بغلی و شاخه های آن ۴- مسیر و مجاورات شریان زیر بغلی ۵- شریان بازویی و شاخه ای آن ۶- مسیر و مجاورات شریان بازویی ۷- شریان رادیال و اولنار و شاخه های آنها ۸- مسیر و مجاورات شریان رادیال و اولنار ۹- شریانهای دست و شاخه های آنها، وریدها و عروق لنفی اندام فوقانی، مسیر و مجاورات آنها و نکات بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۶		آناتومی اعصاب اندام فوقانی	۱- شبکه عصبی بازویی و شاخه های آن ۲- بررسی مجاورات شبکه عصبی بازویی ۳- بررسی مسیر و مجاورات هرکدام از شاخه های این شبکه عصبی شامل عصب رادیال، آگزیلاری، مدین، اولنار، موسکولوکوتانئوس، جلدی ساعدی داخلی، جلدی بازویی داخلی، سینه ایی داخلی و خارجی، زیر ترقوه ایی، سوپرا اسکاپولار، دورسال اسکاپولار، ساب اسکاپولار، توراکودورسال ۴- نکات مهم بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جس	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۷		آناتومی استخوانها و مفاصل اندام تحتانی	۱- استخوان های ستون مهره ایی شامل مهره های گردن، سینه، کمر، ساکروم و دنبالچه ۲- استخوان لگن و ران ۳- نکات مهم بالینی و رادیولوژیک	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۸		آناتومی استخوانها و	۱- استخوانهای تیبیا، فیبولا و پا ۲- مفاصل و حرکات اندام تحتانی و رباطهای تقویت	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت	تئوری و عملی

		مفاصل اندام تحتانی	کننده آنها ۳- نکات مهم بالینی			استخوان	در پرسش و پاسخ	
۹	آناتومی بافت نرم و عضلات اندام تحتانی	۱- مناطق اندام تحتانی ۲- فاسیای سطحی، عمقی و سیتومهای بین عضلانی ۳- ساختار آناتومیک و عملکرد عضلات منطقه گلوئتال و ران ۴- شامل عضلات گلوئتوس ماگزیموس، گلوئتوس مدیوس و مینیموس، عضلات ایتوراتور داخلی، ژملوس فوقانی و تحتانی، مربع رانی، دوسر رانی، نیمه غشایی و نیمه وتری، چهار سر رانی، شانه ایی، اداکتور دراز، اداکتور کوتاه، اداکتور بزرگ، گراسیلیس ۵- بررسی اجمالی عروق و اعصاب منطقه گلوئتال و ران ۶- نکات بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۱۰	آناتومی بافت نرم و عضلات اندام تحتانی	۱- ساختار آناتومیک و عملکرد عضلات ساق پا شامل عضلات طبقه عمقی و سطحی خلف ساق، عضلات خارج ساق پا و عضلات قدام ساق پا ۲- عضلات پشت پا و منطقه اول تا چهارم کف پا ۳- بررسی اجمالی عروق و اعصاب پا	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۱۱	آناتومی عروق اندام تحتانی	۱- بررسی شریان ایلایک داخلی و خارجی ۲- بررسی شریانهای گلوئتال فوقانی و تحتانی ۳- بررسی مسیر و مجاورات شریان گلوئتال فوقانی و تحتانی ۴- بررسی شریان فمورال و شاخه های آن ۵- بررسی مسیر و مجاورات شریان فمورال ۶- بررسی شریان تیبیال قدامی و خلفی و شاخه های آنها ۷- بررسی مسیر و مجاورات شریان تیبیال قدامی و خلفی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی

						۸- شریانهای پا و مسیر و مجاورات آنها ۹- وریدها و عروق لنفی اندام تحتانی و مسیر و مجاورات آنها و نکات مهم بالینی			
۱۲	آناتومی اعصاب اندام تحتانی		۱- شبکه عصبی کمری و ساکرال و مجاورات آنها ۲- شاخه های شبکه عصبی کمری و ساکرال و مسیر و مجاورات آنها در اندام تحتانی شامل اعصاب فمورال، ایتوراتور، ایلئواینگوئینال، ایلئو هیپوگاستریک، ژنیتوفمورال، جلدی رانی خارجی، سیاتیک، گلوئثال فوقانی و تحتانی، اعصاب عضله ایتوراتور داخلی و مربع رانی، عصب جلدی رانی خلفی ۳- نکات مهم بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۱۳	تکوین دستگاه اسکلتی- عضلانی		۱- نحوه تشکیل استخوان اندام فوقانی و تحتانی ۲- تمایز سومیت و سومیتومر و تشکیل استخوانهای جمجمه ۳- تمایز بخش اسکروتوم و نحوه تشکیل ستون مهره ها ۴- تمایز بخش میوتوم سومیت و عضلات مخطط ۵- تمایز مزودرم احشایی و نحوی تشکیل عضلات صاف	شناختی	تئوری	کامپیوتر	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری
۱۴									
۱۵									

تعداد جلسات: ۱۳ جلسه

نحوه ارائه درس و روش تدریس: تئوری-عملی

روند ارائه درس:

تکالیف (وظایف) دانشجوی: مطالعه و پرسش و پاسخ

نحوه ارزشیابی: امتحان تئوری و عملی

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی: کامپیوتر، مولاژ، استخوان، جسد

زمان و مکان ارائه درس: سه شنبه ۲-۱۲

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: مطالعه درس و پاسخ به سوالات

منابع: آناتومی بالینی اسنل ۲۰۱۲، آناتومی گری برای دانشجویان، جنین شناسی لانگمن

